

Фикҳ

9. Бошланғич Ҳанафий фикҳи - намоз китоби | 9-дарс

Muallif
islom.uz

09.03.2020
Ko'rishlar: 5,416

بَابُ الْإِمَامَةِ

Имомлик боби

مَنْزِلَتُهَا وَحُكْمُهَا: هِيَ أَفْضَلُ مِنَ الْأَذَانِ، وَالصَّلَاةُ بِالْجَمَاعَةِ سُنَّةٌ لِلرِّجَالِ الْأَحْرَارِ بِلا عُدْرِ. شُرُوطُ صِحَّتِهَا: وَشُرُوطُ صِحَّةِ الْإِمَامَةِ لِلرِّجَالِ الْأَصْحَاءِ سِتَّةُ أَشْيَاءَ 1 - الْإِسْلَامُ 2 - وَالْبُلُوغُ. 3 - وَالْعَقْلُ 4 - وَالذُّكُورَةُ 5 - وَالْقِرَاءَةُ 6 - وَالسَّلَامَةُ مِنَ الْأَعْدَاءِ: كَالرُّعَافِ وَالْفَأْفَأَةِ وَالتَّمْتَمَةِ وَاللَّثْعِ، وَفَقَدَ شَرْطُ: كَطَهَارَةِ وَسْتَرِ عَوْرَةِ

Имомликнинг даражаси ва фазли

Имомлик азон айтишдан афзалдир. Жамоат билан намоз ўқиш хур ва узрсиз эркак кишилар учун суннатдир.

Имомликнинг дуруст бўлиш шартлари

Соғлом эркакларнинг имом бўлиши учун қуйидаги олти шарт топилиши лозим:

1. Ислом (мусулмон бўлиши).
2. Балоғатга етган киши бўлиши.
3. Ақл.
4. Эркак бўлиши (аёлларнинг эркакларга имом бўлиши жоиз эмас).
5. Намоз саҳиҳ бўладиган даражада Қуръони каримдан ёд ўқий олиши.
6. Бурундан қон тўхтамаслик, дудуқлик, тили чучуқлик ёки таҳорат ва сатри аврат каби намознинг шартларидан бирортаси топилмаслиги каби узрли бўлмаслиги.

شُرُوطُ صِحَّةِ الْاِقْتِدَاءِ: وَشُرُوطُ صِحَّةِ الْاِقْتِدَاءِ اَرْبَعَةٌ عَشَرَ شَيْئًا:

- 1 – نِيَّةُ الْمُقْتَدِي الْمَتَابِعَةَ مُقَارَنَةً لِتَحْرِيْمَتِهِ.
- 2 – وَنِيَّةُ الرَّجُلِ الْاِمَامَةَ شَرْطٌ لِصِحَّةِ اِقْتِدَاءِ النِّسَاءِ بِهِ.
- 3 – وَتَقَدُّمُ الْاِمَامِ بِعَقْبِهِ عَنِ الْمَأْمُومِ.
- 4 – وَأَنْ لَا يَكُونَ اَدْنَى حَالًا مِنْ الْمَأْمُومِ.
- 5 – وَأَنْ لَا يَكُونَ الْاِمَامُ مُصَلِّيًا فَرْضًا غَيْرَ فَرْضِهِ.
- 6 – وَأَنْ لَا يَكُونَ مُقِيمًا لِمَسَافِرٍ بَعْدِ الْوَقْتِ فِي رُبَاعِيَّةٍ.
- 7 – وَلَا مَسْبُوقًا.
- 8 – وَأَنْ لَا يَفْصِلَ بَيْنَ الْاِمَامِ وَالْمَأْمُومِ صَفٌّ مِنَ النِّسَاءِ.
- 9 – وَأَنْ لَا يَفْصِلَ نَهْرٌ يَمُرُّ فِيهِ الزُّورِقُ.
- 10 – وَلَا طَرِيقٌ تَمُرُّ فِيهِ الْعَجَلَةُ.
- 11 – وَلَا حَائِطٌ يَشْتَبِهُ مَعَهُ الْعِلْمُ بِاِنْتِقَالَاتِ الْاِمَامِ فَاِنْ لَمْ يَشْتَبِهْ لِسَمَاعِ اَوْ رُؤْيَةِ صَحِّ الْاِقْتِدَاءِ فِي الصَّحِيحِ.
- 12 – وَأَنْ لَا يَكُونَ الْاِمَامُ رَاكِبًا وَالْمُقْتَدِي رَاكِبًا اَوْ رَاكِبًا غَيْرَ دَابَّةِ اِمَامِهِ.
- 13 – وَأَنْ لَا يَكُونَ فِي سَفِينَةٍ وَالْاِمَامُ فِي اُخْرَى غَيْرِ مُقْتَرَنَةٍ بِهَا.
- 14 – وَأَنْ لَا يَعْلَمَ الْمُقْتَدِي مِنْ حَالِ اِمَامِهِ مُفْسِدًا فِي زَعْمِ الْمَأْمُومِ كَخُرُوجِ دَمٍ وَقَيْءٍ لَمْ يُعِدْ بَعْدَهُ وُضُوءَهُ.

Имомга иқтидо қилиш саҳиҳ бўлиш шартлари

Имомга иқтидо қилиш саҳиҳ бўлиши учун ўн тўрт шарт бор:

1. Муқтадийнинг такбири таҳрима айтишда имомга иқтидо қилишни ният қилиши.
2. Имом, аёлларни унга иқтидо қилишлари дуруст бўлиши учун имомликни ният қилиши.
3. Имомнинг тавонлари жамоатнинг тавонларидан олдинроқда бўлиши.
4. Имомнинг ҳолати унга иқтидо қилган кишининг ҳолатидан паст бўлмаслиги, *(яъни имом нафл, унга иқтидо қилган киши фарз намоз ўқимаслиги керак)*.
5. Имом билан муқтадийнинг бошқа-бошқа фарз намозларини ўқимаслиги, *(яъни жамоат билан имом бир хил вақтнинг фарз намозини ўқишлари зарур)*.
6. Муқимнинг вақти чиққан тўрт ракатли фарз намозни ўқишда мусофирга имом бўлмаслиги.
7. Имомнинг масбуқ (жамоат намозига кеч келган) бўлмаслиги.
8. Имом билан жамоат орасида аёллардан иборат саф бўлмаслиги.
- 9, 10. Имом билан муқтадийлар орасида қайиқ ўгадиган анҳор ёки арава ўтадиган йўл бўлмаслиги.
11. Бир макон ҳукмида бўлган жойда жамоат билан имом орасида имомнинг ҳаракатларини ноаниқ қиладиган девор ёки пардага ўхшаш, тўсадиган нарсаларнинг бўлмаслиги. Саҳиҳ қавлга кўра орадаги тўсиқларга қарамасдан, имомнинг қироатларини эшитаётгани ёки кўраётгани туфайли унинг ҳаракатларини аниқлай олса, иқтидо қилиш жоиздир.
12. Имомнинг маркабда (от, машина ва бошқалар) муқтадий эса пиёда бўлмаслиги, ёки имомнинг маркабидан бошқа маркабда бўлмаслиги.
13. Имом бир кемада, муқтадий эса унга боғлиқ бўлмаган бошқа бир кемада бўлмаслиги.
14. Муқтадийнинг имомда ўз мазҳабига кўра, намозни бузадиган ҳолатни кўрмаслиги, масалан: Шофеъий мазҳабидаги имомнинг баданидан қон чиққанидан сўнг таҳоратини янгиламаганига шоҳид бўлмаслиги.

